

LAAT UW LICHT SCHIJNEN

DOOR FRANCINA

• NIJKERK-G.F. CALLENBACH •

LAAT UW LICHT SCHIJNEN

DOOR FRANCINA

MET TEEKENINGEN VAN HENK POEDER

· NIJKERK - G. F. CALLENBACH ·

HOOFDSTUK I.

Lucie.

't Was halftwee in den middag van een grauwen, somberen Decemberdag. De regen viel bij stroomen neer en hulde alles in een grijzen, ondoordringbaren sluier.

Lucie van Maaren, een vijftienjarig meisje, stond voor het venster van de huiskamer en keek onafgebroken naar buiten. Toch scheen het, alsof de peinzende oogen van het jonge meisje niets zagen van hetgeen daar buiten voorviel.

't Was, of haar oogen ver weg zochten, naar wat daar achter dien grijzen sluier verborgen was.

Lucie van Maaren was een eenig kind. Misschien kwam het wel, omdat zij niet aan den vroolijken omgang met broers of zusters gewend was, dat zij soms zoo peinzend en droomerig zijn kon. 't Gebeurde meer malen, dat zij, zooals nu, een heelen tijd doelloos voor

zich uit kon kijken. Maar, al was 't meisje zelf dan in rust, haar gedachten waren altijd met het een of ander bezig. Want al scheen het soms of ze een droomstertje was, in werkelijkheid was ze een heel levendig persoonkje.

Lucie bezocht de M. U. L. O.-school. En dat zij op school haar tijd niet verdroomde, maar flink werkte, bewezen haar rapporten wel. Ze was een der eersten van haar klas.

Natuurlijk was dit een reden van blijdschap voor haar ouders. En soms verdiepten zij er zich in, wat hun Lucie toch wel worden moest. Ze kon immers altijd leeren wat ze wilde? En er waren ook geen andere redenen, waarom haar wensch haar ontzegd zou moeten worden. Lucie's vader was dokter. Hij bezat een drukke praktijk, die hem rijkelijk verschafte, wat hij voor zijn klein gezin noodig had. Lucie zelf had nog geen plannen voor de toekomst gemaakt. Als haar ouders er wel eens met haar over spraken, dan sloeg ze haar armen om haars moeders hals, vlijde het hoofdje tegen haar schouder en zei: „k Weet het heusch niet, moedertje. Ik wil altijd maar bij u blijven.”

Dan lachten haar ouders eens en dachten: „Och, 't is ook zoo erg niet, dat ze het nu nog niet weet. Dat zal later wel komen.”

Hoezeer mijnheer en mevrouw Van Maaren er zich ook in verheugden, dat het hun Lucie op school zoo naar wensch ging, toch was er iets, waar zij nog veel grooter waarde aan hechtten en nog veel dankbaarder voor waren.

Lucie's ouders waren Christenen, die het wisten, dat alles, wat zij bezaten en ontvingen, hun van God toekwam. En nu wilden zij niets liever, dan zichzelf en al wat zij hadden, wijden aan Zijn dienst.

Was het wonder, dat de vreugde in het ouderhart

groot was, toen zij zagen, dat ook Lucie, zoo jong reeds, de goede keuze had gedaan?

In Lucie's jonge hart woonde een groote liefde tot den Heiland. Dat *zei* ze wel niet, want ze was te beschroomd om daar, met wie dan ook, over te spreken. Zelfs tegen moeder had ze dat nog nooit gezegd. Maar moederoogen zien scherp. Ook al sprak Lucie er niet van, mevrouw Van Maaren wist toch wel het geheim van haar kind.

Terwijl Lucie voor het raam stond, was ze eerst aan de vakantie gaan denken. 't Was vandaag de laatste schooldag. Straks zou de vakantie, de Kerstvacantie, gaan beginnen.

O, wat stelde Lucie zich veel voor van de Kerstfeest-vingering met haar ouders. 't Was ook altijd een drukke tijd voor hen, want met milde hand deden vader en moeder dan goed, waar ze konden. En Lucie mocht moeder in alles helpen. Maar langzamerhand waren Lucie's gedachten van de vakantie afgedwaald en nu dacht ze over het Kerstfeest zelve.

Wat was het toch heerlijk, dat Jezus op aarde was gekomen, om te zoeken en zalig te maken wat verloren was

Plotseling schrok Lucie op uit haar gepeins. De huis-kamerdeur was met eenige haast geopend. 't Was mevrouw Van Maaren, die binnenkwam.

„Dacht ik het niet,“ lachte ze. „Daar staat ze 'haar tijd weer te verdroomen. Wil je wel eens gauw maken dat je wekomt, Lucie! 't Is al bijna kwart voor tweeën. Straks kom je nog te laat.“

Opeens was de droomerige uitdrukking uit Lucie's gezicht verdwenen. Lachend keek ze haar moeder aan.

„Al zoo laat, moedertje? Dan ren ik weg. Stel je voor, dat ik nu te laat kwam. Dag, moeder,“ en weg was ze.

Nog even hoorde men haar gestommel in de gang; toen sloeg de huisdeur dicht.

Moeder ging voor het venster staan en keek haar dochttertje na, zolang ze haar zien kon.

Toen Lucie den hoek van de straat omsloeg, wat al te haastig misschien, botste ze onverwachts tegen een meisje aan. Ze schrikten er beiden van, maar begonnen toen allebei te lachen.

„Zeg, waar blijf je toch, Lucie?” zei 't eene meisje, terwijl ze haar neus wreef. „'k Heb al ik weet niet hoelang op je staan wachten, en wilde juist weggaan.”

't Was Lucie's vriendin, Suze Zwart, die naast haar zat op school. Omdat ze denzelfden kant uitwoonden, gingen ze altijd samen, en dikwijls kwam Suze, zooals nu, Lucie een eindweegs tegemoet.

Nog altijd lachend, stak Lucie haar arm door dien van Suze.

„Ga maar gauw mee, Suus,” zei ze. „'k Had er niets geen erg in, dat het al zoo laat was. Vlug maar, anders komen we allebei nog te laat.”

Haastig liepen de beide meisjes verder. Gelukkig kwamen ze nog juist bijtijds. Even voor de schoolbel luidde, hadden ze haar plaatsen ingenomen.

HOOFDSTUK II.

In de school.

't Was een prettige verstandhouding, die er heerschte tusschen juffrouw Van Dijk, de onderwijzeres, en de meisjes van de klasse, waarin Lucie van Maaren zat.

Juffrouw Van Dijk was dan ook werkelijk een innemende persoonlijkheid. Van alles, waarin haar leerlingen plezier hadden, nam zij steeds met de grootste belangstelling kennis. En had er eens iemand een bezwaar, waarvoor zij geen oplossing wist, ze kon er zeker van zijn, bij juffrouw Van Dijk een luisterend oor, en, indien maar eenigszins mogelijk, een helpende hand te vinden. 't Was dus geen wonder, dat juffrouw Van Dijk bij haar leerlingen zeer geliefd was.

Toch was dit niet de eenige band, die de juffrouw aan haar leerlingen bond. Ze was ook een ijverige Christin, die onvermoeid voortging het goede zaad te strooien in de jonge harten, die haar waren toevertrouwd. Of zij vrucht zag op haar werk? Soms gebeurde het wel eens, dat zij zich dit afvroeg, maar dan bedacht ze, dat zij slechts had te planten, en dat de Heere den wasdom geven moest. En met vertrouwen stelde ze de uitkomst in Zijn handen....

Juffrouw Van Dijk had altijd een goede orde in haar klas. Maar dezen middag liet de aandacht der meisjes toch wel wat te wenschen over. 't Was ook geen wonder. Wie kon er nu zoo'n laatsten schoolmiddag, eer de vacantie begint, zijn aandacht bepalen bij moeilijke rekenvraagstukken? Dan dacht je immers veel meer aan al de pretjes en genoegens, die je in den vacantietid wachten?

Juffrouw Van Dijk dacht er dan ook niet over op haar

leerlingen te brommen. Ze kende immers haar volkje? Daar liet de schoolklok in de gang langzaam haar drie zware slagen hooren. Gelukkig, één uur was tenminste al voorbij.

„Ziezoo, meisjes,” zei juffrouw Van Dijk met een vriendelijken glimlach, „k zie het al. 't Is weer als altijd, op den laatsten schooldag. Jullie denkt meer aan de vacantie, dan aan je lessen. 't Beste zal zijn, dat we maar ophouden. Dus, boeken dicht.”

Dat dit bevel niet herhaald behoefde te worden, spreekt vanzelf. Er ging een zucht van verlichting door de klas. In minder dan geen tijd waren alle boeken verdwenen. En toen werden de oogen vol spanning op juffrouw Van Dijk gevestigd. 't Was de gewoonte op school, ook nog in de hoogere klassen, dat 't laatste schooluurtje voor de vacantie een verteluurkje werd. En ook deze grootere meisjes vonden dat nog even prettig als de leerlingen der lagere klassen. Vooral als juffrouw Van Dijk zou vertellen. Want zooals zij kon immers niemand anders het? Mocht er al eens een kleine onregelmatigheid gebeuren, zeker zou dit niet het geval zijn, als de juffrouw aan het vertellen was. Want dan had ze onverdeelde aandacht.

't Spreekt vanzelf dat dien middag het oude, altijd weer nieuwe Kerstverhaal verteld werd. Men kon een speld hooren vallen in het lokaal, toen juffrouw Van Dijk begon te spreken van 't kind in de kribbe. Levendig schetste ze de heerlijkheid van 't lied der Engelen, de blijdschap en aanbidding van de nederige herders. En zelfs 't woeligste meisje kwam onder den indruk van haar ernst, toen ze zei:

„O, meisjes, 't kan niet anders, maar als jullie iets begrijpen van de heerlijkheid van dat kind in de kribbe, dien Koning in een stal; als jullie iets opgevangen hebben van dat stralende licht, dat uitstraalt van Hem, die

't Licht der wereld is, dan zul je ook trachten om aan anderen iets van die heerlijke glansen te doen zien. Och, voor velen is het nog zoo donker op deze aarde, omdat zij Hem, Die 't Licht der wereld is, niet kennen. In zoo'n groote stad als waarin wij wonen, zijn er nog o zoo velen, die hun heil overal trachten te vinden, behalve bij Jezus, den geboren Koning. Ja, misschien wonen er in onze onmiddellijke omgeving wel menschen, die nog nooit van den Heiland gehoord hebben. En weet je, meisjes, wat ik nu zoo erg graag zou willen? Dit: dat jullie nu in deze vakantie er eens niet alleen over denken zullen, op welke manier je het meeste genoeg kunt hebben. Maar dat jullie je oogen, je ooren, maar bovenal je hart eens goed open zullen zetten. Dan kan het niet anders of ieder zal in eigen omgeving wel gelegenheid vinden om iets van de blijde boodschap, die uitgaat van het Kerstfeest, aan anderen mede te deelen."

Daar ging de schoolbel, die de vakantie inluidde. Er ging een zucht van ontspanning door de klas. Toen kwam het danken.

Eerbiedig boog Lucie het hoofd, toen de juffrouw eerst dankte voor de groote gave van God, Zijn Eigen Zoon, Die om ons te verlossen, op aarde was gekomen. En zij vroeg, of de komst van dien Heiland hen allen tot zegen mocht zijn. „En Heere, als wij reeds door U gezegend zijn, als wij dien Heiland reeds van ganscher harte mogen liefhebben, o, laten wij dan ook trachten, om anderen van Uw groote liefde te vertellen."

Toen het „amen" was uitgesproken, maakten de meisjes zich gereed om te vertrekken. Maar de ernst, die zich van allen onder het vertellen en danken had meester gemaakt, wilde nog niet dadelijk weer wijken. Kalmer dan anders op een vacantedag, verlieten ze het lokaal.

't Regende nog steeds, toen ze buiten kwamen, dus

van nagroepen op het schoolplein kwam niets. Ieder spoedde zich huiswaarts. Ook Lucie van Maaren.

Suze Zwart, met wie ze altijd samenging, had boodschappen te doen, en was een anderen kant opgegaan. Zodoende liep Lucie alleen. 't Hinderde haar vandaag niet. Nog steeds was ze met haar gedachten bij de vertelling van juffrouw Van Dijk. Terwijl de juffrouw sprak, was haar plotseling iets duidelijk geworden, waarover ze nooit eerder had gedacht. Eigenlijk waren het twee dingen. Het eerste was, dat zij zich plotseling klaar bewust werd, dat de blijdschap van het Kerstfeest haar niet vreemd was. Ze had den Heiland, Die kwam om haar te redden, hartelijk lief. Maar even duidelijk zag ze nu ook, dat ze nog nimmer iets gedaan had, om aan anderen iets van die heerlijke blijdschap mee te deelen. En er ontwaakte een groot verlangen in haar hart, om dat dit Kerstfeest te mogen doen....

HOOFDSTUK III.

Moeder en kind.

't Had gesneeuwd. De straten, de pleinen, de huizen, de boomen, alles prijkte in een smetteloos wit feestgewaad. Zoo was het tenminste 's morgens, toen het nog heel vroeg was. Maar 't zou in de stad niet lang zoo blijven. Hoor, het leven begon reeds te komen. In de verte knarste de tram langs de rails, en een auto liet, zoo hard hij kon, zijn waarschuwing hooren. Buiten, in het bosch en op het veld, daar zou het witte feestkleed langer duren. Maar straks, als hier iedereen naar zijn werk zou gaan, dan zouden de vele voeten de

blanke sneeuw spoedig in een vuilen modderpoel veranderen.

In een klein huisje, in een van de volksbuurten, was juffrouw Van Doorn juist ontwaakt. Ze rekte zich eens even, en trachtte toen op het klokje te kijken, dat bij haar bed stond. Maar 't was nog te donker, haar oogen konden de cijfers niet onderscheiden. Toen kwam ze het bed uit. Hu, wat was het koud. Haastig sloeg ze een doek om en liep, met het klokje in de hand, op het venster toe. Ze trok het gordijn op, en ging vlak voor het raam staan. Bij de valse ochtendschemering, die naar binnen kwam, kon ze nu toch zien hoe laat het was. Ze schrok er van. Al bijna halfacht. Ja, in deze laatste dagen voor Kerstmis, bleef het ook zoo lang donker, soms werd het ternauwernood dag. Haastig begon juffrouw Van Doorn zich aan te kleeden. Juist was ze hiermee gereed, toen het water, dat ze in den fluitketel had opgezet, zich hooren liet.

„Net op tijd,” mompelde ze. Ze zette thee en maakte een paar boterhammen klaar. Op dit oogenblik klonk er een langgerekte geeuw uit de bedstede, die in een hoek van de kamer was. Even later kwam er een meisjeskopje tusschen de gordijnen doorgluren.

„Hé, moeder, bent u al op? Is het al zoo laat?” vroeg 't meisje, met nog slaperige stem.

„Ja, Bertha, 't is al bijna kwart voor achten. Aanstands moet ik weg. De thee is al klaar, hoor. 'k Zal zelf een kopje nemen en er jou ook een geven, en dan blijf je nog maar een poosje in bed. 't Is veel te koud voor je, om zoo vroeg op te staan. En daarbij, de dag is nog lang genoeg.” De laatste woorden gingen van een zwaren zucht vergezeld. En ja, juffrouw Van Doorn had wel reden om te zuchten. Maar niet in de eerste plaats, omdat zij uit werken moest gaan, om voor zich en haar kind den kost te verdienen. Maar juffrouw Van

Doorn was dáárom te beklagen, omdat zij dit kruis, hetwelk haar toch door God was opgelegd, niet leerde *gewillig* te dragen. Integendeel, toen 't leed in haar leven gekomen was, had ze zich verzet tegen God. Ze was opgestaan tegen Zijn wil en ze had Hem den rug toegekeerd. Vroeger, toen het haar goed ging, had ze geloofd in een God, die Liefde was, en in een Vader, die zorgt voor Zijn kinderen. Samen met haar man, die een Christen was, ging ze iederen Zondag trouw ter kerk. En toen hun de kleine Bertha geboren werd, en het alles zoo vroolijk en zoo blij was in hun hart, had ze ingestemd met haar man als hij zei: „O, vrouw, wat is God toch goed voor ons.” Maar toen hij er bijgevoegd had: „Aan onzen kant niets dan schuld en zonde, en bij Hem genade en zegen,” had ze maar gezwegen. Als haar man zóó sprak, dan kon ze hem niet begrijpen. Deden ze niet trouw hun plicht? En gebeurde het niet dikwijls, dat, hoewel ze niet rijk waren, ze Zondags een dubbeltje in het zakje gooide, terwijl ze toch wist dat haar buurvrouw, wier man veel meer verdiende, nooit meer dan een cent gaf? Waarom zou God hen dan niet zegenen? En ze verstond het niet, dat wij iederen zegen, ook de kleinste, door onze zonden onwaardig zijn. En dat alles, wat God ons schenkt, onverdiende goedheid is.

O, zeker, ze hadden geen klagen. Haar man was metselaar, en verdiende voldoende voor zich en zijn klein gezin.

Maar eens, de kleine Bertha was nog geen jaar oud, was die bange dag gekomen, waarop haar man, plotseling, zonder afscheid van haar te kunnen nemen, gestorven was. Als altijd was hij 's morgens vroeg vroolijk en welgemoed naar zijn werk gegaan. Een paar uur later, terwijl ze druk met haar huishoudelijk werk bezig was, was er plotseling hard aan de bel getrokken.

Tot haar grooten schrik had ze een politieagent zien staan. Een agent bij haar, wat moest dat beteekenen?

„Ben ik hier terecht bij juffrouw Van Doorn?” had de agent gevraagd.

Over al haar leden bevende had ze „ja” geknikt. Toen had de agent haar heel voorzichtig gezegd, dat ze in het ziekenhuis moest komen. Haar man had een ongeluk gekregen

Haastig had ze de kleine Bertha bij een buurvrouw gebracht en was naar het ziekenhuis gesnel. Maar ach, toen ze er kwam, was haar man reeds overleden. Van een twintig meter hoogen steiger was hij gevallen, had men haar later verteld.

Ze was in opstand gekomen tegen God.

Hij had dit toch kunnen voorkomen? En — waaraan had zij zulk een groot leed verdiend? Toen haar man begraven werd, had de predikant troostwoorden tot haar gesproken. Maar ze waren alle langs haar heen gegaan. Ze wilde niet getroost worden. Opstand en boosheid, die regeerden in haar hart. Naar de kerk ging ze niet meer, en het bidden en bijbellezen, zooals ze dat met haar man gewend was, liet ze al

spoedig na. De kleine Bertha was haar alles. Maar ze zag in 't bezit van haar kind niet een zegen, dien de Heere haar nog gelaten had. Integendeel, telkens weer sloop de wrok in haar hart, als zij haar kleine meisje, 's morgens vroeg, naar de kinderbewaarplaats moest brengen. Andere moeders konden haar kindertjes den heelen dag bij zich houden, en zij moest haar kind, zóó jong reeds, aan vreemden overgeven. Als zij haar man maar had behouden, dan zou dit alles niet noodig zijn geweest. Zoo nam de ontevredenheid in haar hart steeds toe. Zóó zelfs, dat het aan haar gelaat 'te zien was. Maar toch, een opmerkzaam toeschouwer zag niet alleen de ontevredenheid. Die zag ook dat groote, groote verdriet, dat leefde in haar oogen. Bertha was nu reeds tien jaar oud, en nu ging het wel wat beter dan toen ze nog zoo heel klein was. Overdag ging ze naar school, en moeder zette 's morgens, eer ze wegging, het eten voor haar gereed. Als ze dan uit school kwam, maakte ze de kamer en het keukentje keurig in orde, zooals moeder het haar geleerd had. Kwam moeder dan 's avonds vermoeid thuis, dan behoefde ze niet dadelijk weer aan het werk. De vacaties, dat waren altijd de naaste dagen voor Bertha, want dan was ze den geheelen dag alleen. Zoo was 't ook nu, in de Kerstvacantie, en wat nog het allerergste was, zelfs de beide Kerstdagen zou moeder niet thuis kunnen zijn.

„Bertha,” sprak moeder, „ik moet vandaag bij mevrouw Van Leeuwen op de Markt zijn. Daar wordt het zeker, nu het de laatste dag voor Kerstmis is, vrij laat. Als jij dus vanmiddag klaar bent met het werk, moet je de boodschappen maar gaan halen, die er noodig zijn. 'k Heb alles op een briefje geschreven, dus dat is makkelijk voor je. Dan kun je niets vergeten. Zal je voorzichtig zijn met de kachel?”

Bertha beloofde het. Ze omhelsde moeder en gaf haar een kus. Toen haastte moeder zich heen naar mevrouw Van Leeuwen.

HOOFDSTUK IV.

Een ongeval.

't Was middag. Lucie van Maaren stond weer voor het venster en keek naar buiten. Maar nu was haar blik niet droomerig. Integendeel, haar oogen waren met belangstelling op het drukke gewoel in de straat voor haar gevestigd. 't Scheen wel, alsof iedereen haast had, om voor het feest nog het een of ander in orde te brengen. Iedereen vierde immers Kerstfeest, of men zich in den geboren Zaligmaker verblijdde of niet. Voor het andere raam zat mevrouw Van Maaren met haar naaiwerk, maar Lucie was vanmiddag te onrustig, om zich met iets bezig te houden. Ze had het geprobeerd met een haakwerkje, maar al spoedig had ze het weer neergelegd.

„Wil het niet?” had moeder lachend gevraagd, „nu, laat het dan maar. Zoo erg lang duurt het ook niet meer of 't is tijd, dat we weggaan.”

't Was de vaste gewoonte, dat Lucie en haar ouders ieder jaar op den dag voor Kerstmis de Kerstfeestviering van de Zondagsschool gingen bijwonen. Mevrouw had in den loop van het jaar veel genaaid voor de kinderen van de Zondagsschool. Nu werd dat goed wel niet op de feestviering uitgereikt; dat gebeurde altijd al daarvoor. De kinderen, voor wie het goed bestemd was, kwamen ieder hun pakje bij mevrouw Van Maaren halen. Maar omdat mevrouw daardoor zooveel kinderen leerde kennen, woonde zij toch altijd graag hun Kerst-

feestviering bij. Dokter Van Maaren had menig bleekneusje onder hen in den loop van het jaar gratis behandeld, dus vond hij, dat hij ook wel bij de Kerstfeestviering mocht zijn. En Lucie vergezelde haar ouders, ook al werd ze nu wat grooter, toch altijd nog even graag.

„Kom, Lucie,” zei mevrouw Van Maaren nu, „schenk jij eens een kopje thee voor ons in, dan behoef ik er niet expres voor op te staan.”

Er kwam geen antwoord. 't Scheen alsof Lucie haar moeder niet hoorde. Onafgebroken keek ze naar buiten.

„O,” riep ze opeens, „pas toch op,” en toen weer heel verschrikt, „o o”

Mevrouw Van Maaren was opgesprongen. „Wat is er toch, Lucie? Gebeurt er wat?” vroeg ze.

„O, moeder,” vertelde het meisje opgewonden, „een klein meisje wilde dwars de straat oversteken. Een slagersjongen, met een groote mand op zijn fiets, reed haar aan. Hij keek niet eens naar het meisje om, maar sprong dadelijk weer op zijn fiets. Kijk, daar zit ze op onze stoep te huilen. Zou ze zich erg bezeerd hebben, moeder? Zullen we haar even binnen roepen?”

„Natuurlijk, Lucie, ga haar maar halen,” antwoordde mevrouw.

't Meisje was de kamer al uit. Toen ze de buitendeur opendeed, zat het kind nog steeds op de stoep. Niemand scheen tijd te hebben, om op haar te letten.

„Heb je je bezeerd, meisje?” vroeg Lucie, terwijl ze zich bij het kind bukte. „Waar doet het pijn?”

Verschrikt hield het kind op met huilen. Ze had niet gemerkt dat er iemand bij haar kwam.

„Mijn been, juffrouw,” antwoordde ze verlegen, terwijl de tranen weer opnieuw voor den dag kwamen.

„Toe, nu moet je niet meer huilen,” begon Lucie weer. „Hoe heet je eigenlijk, kleintje?”

„Bertha van Doorn, juffrouw,” was het antwoord.

Ja, 't was Bertha! Den geheelen morgen was ze druk bezig geweest. Ze moest toch zorgen, dat de kamer en het keukentje er met de Kerstdagen netjes uit zouden

zien? Moeder zou wel niet thuis zijn, en Bertha had, terwijl ze daaraan dacht, diep gezocht, maar toch was moeder er op gesteld dat alles netjes was. Hè, wat zou ze het toch heerlijk vinden, als ze morgen een poosje naar moeder toe mocht. Als moeder op Zondag bij mevrouw Van Leeuwen moest zijn, was dat wel eens meer ge-

beurd. Maar moeder had gezegd, dat ze er nu maar niet op moest rekenen. Er zou een groot diner bij mevrouw zijn, en dan had moeder het veel te druk. 's Middags, toen alles in het kleine huisje keurig in orde was, was Bertha uitgegaan, om de boodschappen te doen, die moeder haar had opgedragen. En daarbij was haar nu dit ongeval overkomen. O, wat zou moeder wel zeggen, als zij het hoorde?

„Nu, Bertha,” zei Lucie, „kom dan maar mee naar binnen. Kijk, daar staat mijn moeder voor het raam. Ze zal even naar je beentje kijken. Misschien is het nog wel zoo erg niet.”

Bertha wilde opstaan, om met Lucie mee naar binnen te gaan, maar ze zou gevallen zijn, als deze haar niet gauw gegrepen had.

„Kun je niet loopen?” vroeg Lucie, „kom, dan zal ik je helpen, dan gaat het wel; dat zul je zien.”

Half loopend, half door Lucie gedragen, kwamen ze tenslotte toch in de huiskamer.

Vriendelijk kwam mevrouw Van Maaren haar tegemoet, en, terwijl Lucie haar het een en ander vertelde, legde ze het meisje op den divan, en onderzocht ze het beentje. 't Zag er erg gezwollen uit.

„k Denk, dat het verstuikt is, Lucie, maar ik weet het toch niet zeker,” zei mevrouw.

„Waar woon je, Bertha?” vroeg ze toen.

„In de Noorderdwarsstraat, mevrouw,” antwoordde Bertha verlegen.

„Zoo, dat is nogal ver ook. Kwam vader nu maar gauw, dan wisten we tenminste, wat je aan het been hebt, en dan kon vader ons ook zeggen, wat we doen moeten.”

Er werd een sleutel in het slot gestoken. Even later sloeg de huisdeur dicht.

„Daar is vader!” riep Lucie.

„Ja, daar is vader,” zei dokter Van Maaren, terwijl hij binnenkwam. „Wat is er te doen?”

Mevrouw trok hem een weinig terzijde en vertelde op gedempten toon, wat er gebeurd was. Toen mevrouw uitverteld was, ging dokter naar den divan.

„Zoo kleintje,” zei hij tegen het kind, dat hem met groote oogen aanzag, „mag ik eens naar je beentje zien? Dan zullen we probeeren of we het weer spoedig beter kunnen maken.”

Bertha voelde zich erg vreemd. Ze durfde geen antwoord te geven, en knikte dus maar van ja.

Zorgvuldig onderzocht dokter het pijnlijke been. Hij betastte het hier en daar, en knikte eens met het hoofd. Toen richtte hij zich op.

„Ja, moeder, 't is zoo,” zei hij toen, „haar voet is ver-

stuikt. 't Is wel niet ernstig, met een dag of wat loopt ze wel weer, maar vanavond gaat dat toch niet meer. Dus, hoe krijgen we haar thuis. Zal ik ze op de fiets zetten, of zullen we een auto nemen?"

Op dit oogenblik sloeg Lucie den arm om haar moeders hals en fluisterde haar iets in.

Moeder schudde het hoofd en zei zachtjes: „k Denk niet dat het gaan zal, kind.”

„Wat worden daar voor geheimen behandeld?" lachte vader. „Mag ik er ook iets van weten?"

„Zeker," zei mevrouw Van Maaren. „Lucie zou zoo graag willen, dat Bertha hier mocht blijven tot haar been beter was. Ik voor mij heb er geen bezwaar tegen. Hoe denk jij er over?"

„Zoo, jongedame," zei dokter tegen Lucie, „dus jij wou een logeetje hebben met de Kerstdagen. Nu, ik vind het best, maar de hoofdzaak is: hoe denkt onze kleine gast er zelf over? En wat zullen haar ouders er van zeggen?"

Bertha had onder het gesprek haar oogen voortdurend op dokter en mevrouw gericht. Bij de vraag van den dokter, sloeg ze ze verlegen neer.

Lucie boog zich over haar heen.

„Wil je hier wel een paar dagen blijven, Bertha?” vroeg ze, terwijl ze de hand van het meisje in de hare nam.

’t Scheen wel, alsof Bertha nu reeds met Lucie ’t meest op haar gemak was.

„O, ja, juffrouw,” antwoordde ze zonder aarzelen.

„Maar zouden je vader en moeder het wel goed vinden?” vroeg dokter nu.

„Ik heb geen vader meer, mijnheer,” antwoordde Bertha.

Zacht streefde Lucie het kleine handje.

„En je moeder?” vroeg dokter verder.

„Moeder is niet thuis, ze gaat uit werken bij mevrouw Van Leeuwen op de Markt,” was het antwoord.

„O, dat is hier vlak bij,” zei Lucie.

Mevrouw dacht even na.

„Weet je, wat ik doen zal?” wendde ze zich toen tot haar man. „’k Zal even naar mevrouw Van Leeuwen gaan en daar Bertha’s moeder te spreken vragen. Lijkt je dat ook niet het beste, man?” En toen voegde ze er fluisterend aan toe: „Dan kan ik eerst even informeeren naar juffrouw Van Doorn.”

Dokter knikte. „Ja, vrouw, dat zal het beste zijn, ga dan maar gauw.”

HOOFDSTUK V.

Een prettige oplossing.

„Ziezoo,” zei dokter Van Maaren, toen mevrouw de kamer had verlaten, „nu zal ik dat kleine pootje eens verbinden. Want, of Bertha hier blijft of niet, dat moet toch in ieder geval gebeuren. Toe, Lucie, haal mijn verbandkistje even.”

Lucie ging de kamer uit en kwam even later met het gevraagde terug.

„Zoo,” zei dokter, „nu kunnen we het patiëntje verbinden.”

Lucie boog zich over Bertha heen en greep haar hand. Stijf hield de kleine Lucie vast, terwijl dokter bezig was. Af en toe beefde haar lip even, als dokter een erg pijnlijke plek aanraakte.

„'t Is al klaar,” zei dokter even later. „Je bent een flinke meid, Bertha. Geef haar maar gauw een koekje, Lucie. Dat heeft ze heusch wel verdiend.”

Terwijl ze nu op de terugkomst van mevrouw Van Maaren wachtten, trachtte dokter Bertha aan het praten te krijgen, wat hem best gelukte.

Lucie luisterde met tranen in de oogen toe, toen ze vertelde, dat vader nu al lang, al heel lang dood was. Hoe lang wist ze niet. Ze was nu tien jaar, maar ze had vader nooit gekend. Wel wist ze, omdat moeder het haar verteld had, dat vroeger, toen vader nog leefde, moeder altijd thuis bleef. Maar nu ging moeder altijd uit werken. Als ze dan uit school kwam, was ze alleen thuis, want broertjes of zusjes had ze niet.

„O, maar dan zal ze best een paar dagen mogen blijven. Denkt u ook niet, vader?” vroeg Lucie nu.

„Misschien wel,” antwoordde dokter.

Onderwijl was mevrouw Van Maaren op de Markt gekomen bij mevrouw Van Leeuwen. Hoewel de dames elkander nooit gesproken hadden, kenden ze elkaar toch wel van aanzien, dus was de kennis spoedig gemaakt.

Toen mevrouw Van Maaren het doel van haar komst verteld had, zei mevrouw Van Leeuwen: „Wel, wat treft dat nu toch ongelukkig. Wij hebben de beide Kerstdagen gasten en daarom zou juffrouw Van Doorn hier komen helpen. Nu is het kind, zooals u zegt, wel niet ernstig gekwetst, maar ze mag dan toch niet loopen. Dus zal het erg hard voor haar zijn, dat haar moeder niet bij haar is. En ik kan ze toch zoo slecht missen.”

„O, wat dat betreft,” zei mevrouw Van Maaren, „er is wel een oplossing voor. Mijn dochtertje vindt het zoo prettig, als de kleine Bertha den tijd, dat ze rusten moet, bij ons mag blijven. En dat willen mijn man en ik haar wel toestaan. Maar we wilden wel graag iets naders over Bertha's moeder weten, en omdat ze bij u werkt, dachten we, dat u ons misschien wel een beetje kon inlichten.”

„O, met alle plezier,” was het antwoord.

„Juffrouw Van Doorn is een weduwe, die reeds jaren geleden haar man heeft verloren, en nu met uit werken te gaan voor zich en haar kind het brood verdient. Ze is een zeer fatsoenlijke vrouw. Zal ik haar even roepen? Dan kunt u haar zelf zien.”

„Graag,” zei mevrouw Van Maaren.

Mevrouw Van Leeuwen ging nu even de kamer uit, en kwam een oogenblik later terug, gevolgd door juffrouw Van Doorn.

Met één oogopslag zag mevrouw Van Maaren, dat Bertha's moeder een nette, heldere vrouw was.

„Deze dame is voor u gekomen, juffrouw Van Doorn,” zei mevrouw Van Leeuwen nu.

„Voor mij?” vroeg deze verbaasd, terwijl ze van de een naar de ander keek.

„Ja, juffrouw,” begon mevrouw Van Maaren. „Uw kleine meid is vanmiddag heel licht aangereden door een fietsrijder. Nee.... nee.... u behoeft heusch niet zoo te schrikken, 't is werkelijk niet erg. Mijn man is dokter en heeft haar onderzocht. Alleen haar voet is wat verstuikt en daarom zal ze een dag of vier, vijf, niet kunnen loopen. Eerst wilde mijn man haar met de auto naar huis rijden, maar Bertha vertelde ons, dat u hier was. Mijn dochttertje, een meisje van vijftien jaar, zou het zoo prettig vinden, als uw Bertha bij ons mocht blijven, tot haar been beter was. Daarom ben ik hier gekomen om u dat te vragen. Wilt u uw kind een dag of wat aan ons afstaan?”

„Mevrouw,”.... zei juffrouw Van Doorn nu, „mevrouw”....

„Nu,” vroeg mevrouw Van Maaren glimlachend, „vindt ge het goed?”

„Mevrouw,” zei juffrouw Van Doorn weer, „als 't niet onbescheiden is, ja, dan wil ik het heel graag. Ik kan bijna niet thuis zijn, en dan moet mijn kleine meid zoo veel missen.”

„Ja, nietwaar,” viel mevrouw Van Leeuwen nu in, „vooral voor de Kerstdagen is het een uitkomst.”

Aarzelend bleef juffrouw Van Doorn nog staan. Ze wist niet of ze de kamer zou verlaten of blijven. Mevrouw Van Maaren begreep de reden van die aarzelings wel.

„U wilt zeker uw kleine meid wel graag even zien, is 't niet?” vroeg ze vriendelijk. „Misschien vindt mevrouw Van Leeuwen wel goed, als ge even met mij mee gaat.”

„Natuurlijk,” was het antwoord, „ga maar gerust, hoor.”

Weinige minuten later trad mevrouw Van Maaren, vergezeld van Bertha's moeder, de kamer binnen, waar Bertha op den divan lag.

Bij 't opengaan der deur richtte Bertha zich op. „Moeder, . . . moesje, . . .” riep ze, terwijl ze beide armen uitstrekke. In 'tzelfde oogenblik knielde juffrouw Van Doorn bij den divan neer. Terwijl ze de armen om Bertha heen sloeg, vroeg ze zachtjes: „Is 't heusch niet erg, lieveling? Heb je pijn?”

„Nee moe, een heel klein beetje maar,” hoorden de anderen haar zeggen. Toen sloeg ze de armen om haars moeders hals en fluisterde haar iets in 't oor. „Mag ik, moesje?” hoorde men haar toen weer vragen.

't Scheen, alsof de aarzeling om het vriendelijke aanbod aan te nemen, weer boven kwam bij juffrouw Van Doorn.

„Als dokter en mevrouw zoo vriendelijk willen zijn,” . . . zei ze beschroomd.

„Natuurlijk, juffrouw Van Doorn,” antwoordde mevrouw Van Maaren. „Nu moet u heusch niet langer aarzelen. Toen ik u kwam vragen of Bertha hier mocht blijven, deed ik het, omdat mijn dochter het zoo prettig vond. En nu het blijkt, dat het voor u zoo'n uitkomst is, doet het mij dubbel genoeg.”

„Juffrouw Van Doorn moet beide Kerstdagen bij mevrouw Van Leeuwen zijn, en dus zou Bertha den geheelen dag alleen moeten blijven,” voegde ze er verklarend tegen den dokter bij.

Terwijl juffrouw Van Doorn met haar dochtertje bezig was, had dokter haar nauwkeurig gadegeslagen. Ook hij vond haar een nette vrouw. In stilte maakte hij de opmerking, dat ze vroeger echter betere dagen gekend moest hebben. Maar hij merkte nog iets op. Hij zag ook den bitteren trek om haar mond, die toch weer verzacht werd door den blik der oogen. 't Waren dezelfde

oogen als van Bertha, maar in deze oogen las de dokter een groot, verborgen leed. Was dat alleen om haar man, of had dat nog een andere reden?

„Dan is het gelukkig, dat alles zoo goed in orde komt, hè juffrouw,” antwoordde de dokter op de mededeeling van mevrouw. „We mogen den Heere wel dankbaar zijn, dat Hij temidden van het gevaar uw dochttertje voor erger onheil heeft bewaard.”

Juffrouw Van Doorn antwoordde niet. Haastig nam ze afscheid. Ze moest weer naar mevrouw Van Leeuwen.

Verbeelde dokter het zich, of was er een onwillige uitdrukking gekomen op het gelaat van Bertha's moeder, toen hij sprak van de bewarende hand des Heeren?

HOOFDSTUK VI.

Laat uw licht schijnen.

't Werd een heel andere avond dan de familie Van Maaren zich voorgesteld had.

Terwijl het gezin aan den maaltijd zat, had vader gezegd: „Ja, hoe doen we nu met de Kerstfeestviering van de Zondagsschool? We kunnen er niet allemaal heen.”

„Ga jij maar, met Lucie, man,” stelde moeder voor, „dan blijf ik wel bij onze kleine gast. Was Jansje thuis, dan kon zij oppassen en wij toch alle drie gaan. Maar Jansje is, zooals je weet, tot na nieuwjaar naar haar ouders.”

Jansje was het dienstmeisje van mevrouw Van Maaren. Haar ouders woonden ver weg en daarom ging zij een paar malen per jaar een weekje naar huis.

„Hè, nee, moeder,” riep Lucie, „gaat u maar mee. Ik blijf veel liever bij Bertha.”

Een dankbare blik van Bertha was haar belooning.

„Dan blijven we samen maar thuis,” besliste moeder. „Ik moet toch nog een en ander voor onze kleine gast in gereedheid brengen, en dan kun jij haar mooi gezelschap houden.”

Zoo ging dokter alleen naar de Kerstfeestviering.

Mevrouw merkte al gauw, dat Bertha zich met Lucie het meest op haar gemak gevoelde. Daarom ging ze, toen alles van den maaltijd was weggeruimd, naar boven, om Bertha's slaappleats in orde te maken.

Nauwelijks was de deur achter mevrouw dicht gegaan, of het kleine tongetje kwam los.

„Wat lief van u, om voor mij thuis te blijven,” zei ze tot Lucie. „Was het een mooi feest, waar u naar toe moest?”

„Een Kerstfeestviering van de Zondagsschool, Bertha,” antwoordde Lucie.

„Je weet toch wel wat dat is? Ga je ook op een Zondagsschool?”

„Nee, juffrouw,” antwoordde Bertha.

„Hoor eens, Bertha, je behoeft tegen mij geen juffrouw te zeggen. Je noemt mij maar Lucie, zoo heet ik. Maar,” ging ze voort, „je weet toch wel wat ze op een Zondagsschool doen? Je weet toch wel dat er uit den Bijbel verteld wordt, van den Heere Jezus?”

„Nee, juffrouw . . . Lucie,” antwoordde Bertha weer.

„Heb je dan nooit van den Heere Jezus gehoord, Bertha? Ben je nooit in een kerk geweest?”

't Meisje schudde het hoofd. Toen zei ze: „Moeder gaat nooit naar de kerk, en eens, toen ik vroeg of ik er met mijn vriendinnetje heen mocht, heeft moeder „nee” gezegd.”

„Zal ik je dan eens wat van den Heere Jezus ver-

tellen, Bertha?" vroeg Lucie aarzelend. Ze had immers nog nooit tevoren tegen anderen over den Heiland gesproken? En nu was dit wel een klein meisje, maar Lucie voelde zich toch beschroomd. Bertha merkte daar echter niets van.

Met glinsterende oogen knikte ze van ja. Vertellen, er was immers niets wat ze heerlijker vond? Als moeder soms eens vroeg thuis was en niet al te moe, waren het toch de heerlijkste avonden, als moeder begon te vertellen van vroeger, toen vader nog leefde? En dit verhaal zou vast nog veel mooier zijn.

En vreemd, opeens had Lucie nu haar beschroomdheid overwonnen. Plotseling waren haar de woorden van juffrouw Van Dijk in de gedachte gekomen. Een stille blijdschap maakte zich van haar meester.

Eenvoudig en duidelijk, zooals ze het zoo vaak op de Zondagsschool had gehoord, begon Lucie nu de Kerstgeschiedenis te vertellen.

Met spanning luisterde Bertha. Geen oog had ze van Lucie af. Zoo kwam het, dat ze geen van beiden de kamerdeur open hoorden gaan. Mevrouw Van Maaren kwam binnen, doch toen ze een paar woorden had opgevangen zette ze zich zwijgend op den stoel bij de deur neer.

Eerst toen Lucie uitverteld was, merkte ze haar moeder op. Ze kreeg een kleur. Toen snelde ze naar haar toe en terwijl de tranen van ontroering in haar oogen sprongen, zei ze:

„O, moeder, Bertha heeft nog nooit van den Heere Jezus gehoord.”

„En nu heb jij haar het Kerstverhaal verteld? Dat is goed, mijn kind,” antwoordde mevrouw Van Maaren. „Maar nu moet Bertha naar haar bedje. Morgen zullen we haar nog meer vertellen.”

Gewillig liet Bertha zich door mevrouw naar boven

dragen. In Lucie's kamer was een bed voor haar neergezet.

„O, moeder, wat leuk, dat ze bij mij mag slapen,” zei Lucie.

„Ja, ja,” lachte moeder, „ik weet wel, wat jij prettig vindt.”

Onder het uitkleeden merkte mevrouw, hoe helder en keurig Bertha er ondanks haar armoede uitzag. Toen 't meisje warm ingestopt in haar ledikantje lag, knielden mevrouw en Lucie bij haar neer.

Eerst vertelde mevrouw haar, dat de Heere Jezus, Die op aarde was gekomen, om ons te redden, nu weer in den hemel was. En dat Hij nu, evengoed als toen Hij op aarde was, altijd naar ons wil luisteren en ons helpen wil. Toen vouwde ze haar handen:

„Heere,” zoo klonk er door de stille slaapkamer, „Heere, Gij hebt Bertha dezen dag bewaard temidden van het gevaar, opdat haar niet iets ergers overkwam. Gij hebt haar ook voor de eerste maal doen hooren van U. Dàt is nog veel grooter gave. Wilt Gij nu ook geven, dat zij U hartelijk lief mag krijgen, opdat ook zij een schaapje van uw kudde worden mag. Wilt Gij haar en haar moeder en ons allen beschermen en bewaken in dezen nacht, en ons geven dat wij in den morgen verfrischt mogen ontwaken. Amen.”

Er was groote verwondering in Bertha's oogen, toen mevrouw en Lucie opstonden, maar ze vroeg niets....

HOOFDSTUK VII.

Zaaien.

't Was een paar dagen na Kerstmis.

Bertha van Doorn stond gereed in de huiskamer van mevrouw Van Maaren. 't Was halfdrie in den middag. Om drie uur zou haar moeder haar komen halen. Haar been was weer geheel hersteld. 't Waren heerlijke dagen voor het meisje geweest, die ze bij de familie Van Maaren door had mogen brengen. Nu zou ze weer naar huis gaan, maar mevrouw had beloofd, dat ze nog dikwijls terug mocht komen.

Mijnheer en mevrouw Van Maaren hadden er Gods

bestiering in gezien, dat ze met Bertha en haar moeder hadden kennis gemaakt. Wel had het hen pijnlijk getroffen, dat er in een stad, waar zóóveel Christenen woonden, een kind was, dat nog nooit van Jezus had gehoord. En ze hadden de gelegenheid, die ze ontvingen, niet ongebruikt voorbij laten gaan. Soms door mevrouw, soms door Lucie, hoorde Bertha telkens weer van den Heiland. Maar mevrouw had méér gedaan. Op een middag, dat ze wist dat Bertha's moeder thuis was, had ze haar samen met Lucie een bezoek gebracht. Toen had ze een lang gesprek met juffrouw Van Doorn gehad. Ze had haar gezegd, dat ze Bertha van Jezus, den Kindervriend, had verteld. En dat ze haar had leeren bidden, bidden óók voor haar moeder. Toen was de scherpe trek om den mond van juffrouw Van Doorn verzacht. Tranen sprongen in haar oogen, het ijs was gebroken. Juffrouw Van Doorn had mevrouw Van Maaren haar vertrouwen geschonken. Ze had haar verteld van vroeger. Hoe gelukkig was ze met haar man geweest! Ze hadden samen óók gebeden tot God. Trouw gingen ze naar de kerk en lazen ze in den Bijbel. En toen de kleine Bertha geboren werd, was hun geluk volkomen. Maar toen die vreeselijke dag kwam, waarop haar man zóó onverwachts van haar werd weggerukt, was ze verbitterd geworden en opgestaan tegen God. Hij had dit toch kunnen voorkomen? En nu Hij haar zoo wreed behandelde, nu kon zij niet langer in Zijn liefde gelooven. Ze had het kerkgaan, het bijbellezen, zelfs 't bidden nagelaten. En haar kind bleef onbekend met den naam van Jezus.

Toen ze dat alles gezegd had, boog ze het hoofd. Ze verwachtte een verwijt van mevrouw Van Maaren. Maar deze was opgestaan en had haar hand genomen. „Arme vrouw,” had ze gezegd, „arme vrouw . . .”

En ze had haar verteld, dat 's Heeren wegen

hooger zijn dan onze wegen, en Zijne gedachten dan onze gedachten.

„Wij kunnen het soms niet begrijpen, als God ons verdriet of lijden zendt, waartoe ons dat dienen moet. Wij denken altijd maar, dat het beter voor ons is, wanneer wij zonneshijn en voorspoed hebben. Maar God vergist Zich nooit. Als het verdriet ons nader tot Hem brengt, dan is ons dat niet vergeefs overkomen. Maar nu hebt gij u van Hem afgekeerd. O, keer terug, dan zult ge het ondervinden, dat het waar is, wat er in Gods woord staat: Hij doorwondt; maar Zijn handen heelen.”

Zóó had mevrouw Van Maaren, terwijl Lucie stil toelisterde, gesproken.

Aarzelend had juffrouw Van Doorn gevraagd: „Mevrouw.... mevrouw.... wilt u misschien met me.... met me bidden? Ik kan het niet meer.”

Mevrouw Van Maaren had toen in een eenvoudig, maar o zoo innig gebed, deze vrouw met haar kind aan Hem opgedragen, Die gezegd heeft een Man der weduwen en een Vader der weezen te willen zijn.

Toen was ze heengegaan. Ze had mogen zaaien, nu moest ze wachten. De zegen moest komen van Hem, den Hemelschen Landman.

Daar ging de bel. Lucie ging opendoen.

't Was juffrouw Van Doorn. Met een juichkreet vloog Bertha op haar moeder toe, zoodra ze binnenkwam.

„Je kunt zien dat haar been weer beter is,” lachte mevrouw. Nadat ze Bertha's moeder een stoel had gegeven, zei ze: „U hebt me laatst verteld, dat u goed naaien kunt, en ook dat u nog een dag vrij hebt in de week. Zoudt u dien dag niet hier willen komen, voor het verstellen en naaien van linnengoed? Bertha zou dan natuurlijk mee mogen komen.”

Met beide handen nam juffrouw Van Doorn dit voorstel aan. Toen stond ze op.

„Kom Bertha,” zei ze, „nu moeten we gaan.”

Een hartelijk afscheid volgde. Mevrouw liet hen uit. Toen ze weer in de huiskamer kwam, ging ze naast Lucie aan het venster staan. Samen keken ze Bertha en haar moeder na, zoolang ze hen zien konden.

„Moes,” zei Lucie, terwijl ze het hoofdje op haar moeders schouder legde.... „Moes.... ik heb nog nooit zoo'n heerlijk Kerstfeest gevierd.”